

"העיסוק בפסיכותרפיה הוא גם זהות" - ראיון עם יו"ר האיגוד הישראלי לפסיכותרפיה, הגב' ציפי רולניק, בהשתתפות מזכיר האיגוד דר' דניאל בקר

ד"ר יאנקו: אני מכיר אותך משנת 1993 עת התחלתי את ההתמחות בפסיכיאטריה בחטיבה הפסיכיאטרית במרכז הרפואי ע"ש שיבא. גם עמיתי היו רוצים להכיר אותך!

ציפי: אני בת 55, נשואה ואם לשנים, עובדת סוציאלית קלינית מורה ומדריכה. מתגוררת במרכז הארץ.

אנא תארי את הדרך שעשית מהלימודים באוניברסיטה לתפקיד של יו"ר האיגוד הישראלי לפסיכותרפיה!

התחלתי לימודי BA בפסיכולוגיה, מייד עם שחרורי מהצבא בתום מלחמת יום הכיפורים. סיימתי את התואר עם הולדת בני הבכור. לאחר מס' שנים אותם הקדשתי לבניית המשפחה, חזרתי ללימודי הסבה לעבודה סוציאלית, תואר שני בע"ס קלינית, לימודי פסיכותרפיה וכו'. ממגוון תחומי הידע והעיסוק בע"ס, נמשכתי לתחום בריאות הנפש ומצאתי את עצמי עובדת במחלקה פסיכיאטרית במרכז הרפואי ע"ש שיבא, שם אני עובדת עד היום, כאשר מאחורי מגוון תפקידים. במקביל אני עוסקת בהוראה והדרכה ובפרקטיקה פרטית.

"תאור קצר של הדרך" למי שעוסק בפסיכותרפיה אינו יכול שלא להכיל הסתכלות התפתחותית. מילדותי המוקדמת הייתה לי סקרנות ורצון להבין מה מתרחש מאחורי הדברים הגלויים: פרקתי שעונים ישנים כדי להכיר את מנגנון הפעולה שלהם, צפיתי שעות מבעד לחרכים של מכשיר הרדיו ובנורות המרצדות מתוכו, כדי לא להחמיץ את ההזדמנות לראות ולהכיר את האנשים הקטנים אשר מדברים משם... מכאן הדרך להבנת העניין שלי בפסיכולוגיית המעמקים די ברורה, לא?

אני מניחה שהעניין והבנה העמוקה יותר של התהליכים הנפשיים התפתחה בנערותי, אך ללא ספק ההורות לאימי כן, כן וכמובן לילדי, עיצבו את התפתחותי. המשפחה כעת בשלב "הקן המתרוקן", ילדי מוצאים את דרכם העצמאית, כך שתפקיד יו"ר האיגוד

בהחלט ממלא ומהווה שלב נוסף בהתפתחות האישית והמקצועית שלי.

מי האנשים ו/או האירועים שהשפיעו על הכיוון המקצועי שלך?

מלחמת יום הכיפורים, הייתה ללא ספק אבן דרך. שרתתי בסיני, בחיל הים, כראש הלשכה של מפקד זירת ים סוף. מצאתי את עצמי נרתמת לתמיכה בחיילים ובחיילות שעברו את הפצצת הבסיס או שבו מהקרבות הימיים. המלחמה טלטלה גם אותי - מהעמדה הנאיבית ל.. איך לומר? - לראיית המציאות הפועת. אני זוכרת שבתקופה ההיא חוויתי ונעשיתי מודעת לנטייתי להתעמק בהבנת נפש האדם, פגיעותה ולמשיכה שלי לטיפול.

בתום השרות הצבאי הבחירה בלימודי פסיכולוגיה היתה ללא התלבטות. אך בעוד ש "התנהגות ציטוט המחקרים" כפי שקורא לכך קארל רוג'רס, הלמה את הצד הריאליסטי/מדעי שלי, היא לא ממש התאימה ל"נפש הרומנטית" של הצעירה דאז. המשכתי לחפש משהו אחר אשר חשבתי שאמצא בלימודי עבודה סוציאלית. המחשבה על האנשים שהשפיעו על הכיוון המקצועי שלי, מרגשת עבורי אף שיש בה שמץ של מבוכה. אני מנסה לחשוב למה המבוכה? אולי בגלל שאני חושבת שאין להם מושג כמה הם היו משמעותיים עבורי... בכל אופן אני בוחרת באחת הדמויות המשמעותיות - עו"ס ד"ר נעמי אברמוביץ, אשר נמצאת מזה מספר שנים בפנסיה. היא הייתה מורה ומנחת עבודת התיזה שלי. בתקופת היותה ראש התוכנית לפסיכותרפיה באוניברסיטת בר אילן, התחלתי לשמש כמדריכה בתוכנית זו. נהניתי מהידע התיאורטי, מהבנותיה בתחום הטיפול, יחד עם היוזמה והמעורבות שלה בעשייה, ובעיקר מניסיון החיים העשיר, הצניעות והחום. הקשר איתה חיזק לי את האמונה בעצמי ובדרכי המקצועית.

כמה שנים טובות שלי על הספה לימדו אותי איך לטפל. לימודי טיפול-קוגניטיבי התנהגותי והלימודים בתוכנית "הדברות" של המכון הפסיכואנליטי, פתחו בפני עולם מקצועי מגוון ומרתק. והכי הכי השפיעו ומשפיעים על הכיוון המקצועי שלי הם מטופלי, אשר פתחו ופותחים בפני את ליבת עולמם הנפשי והעניקו לי את הזכות ללוות אותם בפרק בחייהם.

אם אתייחס גם כאן לשאלתך הקודמת, בדבר הדרך שעשיתי לתפקיד יו"ר האיגוד, אז אם נדמיין רצף אשר בצידו האחד השקעה מקצועית בעצמי ובצידו השני השקעה בחברי למקצוע ובדור ההמשך, נראה שהיום אחרי כשרת דרך, אני נוטה יותר לקוטב

השני. ואולי במחשבה שנייה, העיסוק בקוטב השני גם מפתח אותי אישית. ההתהוות שלי כאשת מקצוע הוא תהליך אשר לא הסתיים, תהליך ארוך, הכרוך בהשקעה רבה של כוחות נפשיים ואינטלקטואליים. במובן מסוים העיסוק בפסיכותרפיה עבורי הוא גם זהות. אני חושבת לכן, שהעוסקים במקצוע זקוקים לשייכות ומרגישים שייכות בינם לבין עצמם. אני מאד מקווה שהאיגוד הישראלי לפסיכותרפיה מצליח להעניק תחושת שייכות מקצועית וחברתית ומהווה מקור להעשרת הידע.

אנא ספרי לנו על מקרה מכונן בתחום הפסיכותרפיה מבחינתך!

קשר לי להצביע על מקרה מכונן, שכן כל מקרה הוא ייחודי ומעצב עבורי כמטפלת. אולם רגעים מכוננים בטיפול הינם לעתים רגעים בהם הרגשתי שמתעוררת אצלי הבנה אשר מלווה ומנחה אותי לאורך זמן או שאני מצליחה להביא לשינוי אצל המטופל. המקרים היותר נדירים הם אלה שהשנוי המתחולל הוא חיובי וגם יותר נעים לספר על זה כמובן. דוגמא למקרה שכזה הוא טיפול בגבר צעיר, אינטליגנטי, אשר מעולם לא הצליח לסיים ולהשלים משימה בה החל, לא היה שבע רצון מהזוגיות, פיתח רעיונות "רציונאליים" המסבירים מדוע לא נכון להביא ילדים לעולם, היה ביקורתי מאד

ובחיכוכים מתמידים עם מעסיקיו. בפגישות היה ציני וספקן באשר ליכולתי לעזור לו. טיפלתי בו תקופה ארוכה ומספר פעמים שיקפתי לו את בחירתו בעמדה מבטלת וספקנית, המגנה עליו מפני נטילת אחריות על החלטותיו. אלא שבפגישה מסוימת הוספתי: "מספיק לשבת על הגדר, אתה כבר יכול לרדת". אינני יודעת מה נתן לי את החופש לומר את אותן מילים אבל מאז אותה פגישה התחולל השינוי - הוא יצא מהעמדה הפאסיבית צינית אשר "ניהלה" את חייו והתחיל לפרוח... בעיני זה קסם - הכוח של המילה הנכונה ברגע הנכון! אולי היה זה החלחול האיטי של המסר הקבוע, שסופסוף נקלט? אולי זה הטון, אולי הבעת פני? ואולי זו העובדה שיצאתי מגדרי?

מי החברים באיגוד הישראלי לפסיכותרפיה? איך נרשמים לאיגוד?

חברי האיגוד משתייכים לשלושת המקצועות: פסיכיאטריה, פסיכולוגיה קלינית ועבודה סוציאלית קלינית, לאחר שצברו ניסיון בבריאות הנפש ואת שעות ההדרכה הנחוצות. הייחוד של האיגוד הוא בכך שהוא מאגד תחת אותה קורת גג אנשים ממקצועות שונים. חברים באיגוד כל מי שרוצים להרגיש שייכות למקצוע, מחפשים מסגרת כדי להתעדכן בנעשה בארץ ו/או המזדהים והמעוניינים לתמוך בפעילות האיגוד כגוף המקדם את מעמד הפסיכותרפיה בארץ. לצורך הרשמה יש למלא טפסים עם פרטים על ההכשרה המקצועית ולצרף תעודות מתאימות. את הטפסים ניתן לקבל בדואר עם השארת הודעה אצל מזכירת האיגוד בטל' 03-7369051 או להוריד מהאתר (שנמצא כרגע בהרצה) בכתובת: www.israpsych.org. ועדת הקבלה של האיגוד (דר' נורית לוי וגב' דורית נוי שרב) דנות בפניות. למתקבלים נשלחת תעודת קלף והם אמורים לשלם דמי חבר מדי שנה ע"מ לשמור על רצף החברות.

מה הפעילויות של האיגוד? עמיתי סקרנים לשמוע Highlights מהכנסים שערכת לאחרונה!

האיגוד הישראלי לפסיכותרפיה, אשר יחגוג בשנה הקרובה 35 שנה לקיומו, הוא הגוף המייצג את העוסקים בפסיכותרפיה בישראל. הוא עוסק בקידום הפסיכותרפיה, הרמה המקצועית של העוסקים בתחום, השמירה על האתיקה המקצועית וקידום התודעה הציבורית. אנו עוסקים בארגון ימי עיון והדרכה, עידוד כתיבה מקצועית, מעורבות בחקיקה ובפעילות מקצועית. ועד האיגוד בוחן את תכני הלימוד בתוכניות לפסיכותרפיה, נוטל חלק בישיבות במשרד הבריאות הנוגעות לחוק הפסיכולוגים ודן

בפניות בנושאי אתיקה. האיגוד גם מעורב בהתרחשויות ברמה החברתית. לפני מעט יותר משנה במהלך מלחמת לבנון השנייה, האיגוד היה פעיל בארגון והפניית פסיכותרפיסטים מתנדבים לטיפול בנפגעי החרדה; עשינו למתנדבים מפגש הכנה, ליווינו אותם וערכנו יום עיון מסכם.

ימי העיון השנה יוחדו בעיקר לציון 150 שנה להולדת פרויד ועסקו במספר נושאים מרכזיים: החרדה, התסביך האדיפאלי ופשר החלום (האחרון נדחה ויתקיים בחודשים הקרובים). הנושאים נדונו בפרספקטיבה היסטורית ובהתבוננות מחודשת ורלוונטית למאה שלנו. קיימנו יום עיון על אבחון ואבחנה ותרומתם לפסיכותרפיה. חשוב לנו שבימי העיון יהיה גם חלק חווייתי (סדנאות) או הצגות מקרה עם דיון. ביום העיון על חרדה למשל, פסיכיאטר הציג מקרה אשר בטפולו, והמקרה נדון מ-3 נקודות מבט תיאורטיות ע"י מדריכים בכירים בתחומם. ביום העיון הקרוב אשר נקיים החודש, "לפעמים זה כמו להלך על קרח דק – דילמות אתיות בפסיכותרפיה", יתקיימו לצד ההרצאות גם 3 קבוצות דיון שיתמקדו בסוגיות ספציפיות. כפי שאתה רואה, חשוב לי שבימי העיון יהיה ייצוג לקשת של גישות תיאורטיות. חשובה לי ההשתתפות האקטיבית של הנוכחים, שהאנשים יצאו עם מטען של ידע וגם עם התנסות חווייתית שתלווה אותם הלאה.

אנו שמחים דגש על עידוד הכתיבה של אנשי המקצוע ועל חיזוק הקשר בין הכותב לקוראיו, בין המילה הכתובה לאדם העומד מאחוריה ומלפניה. ביטוי לכך משמשת הפעילות שלנו, אשר בה אני גאה במיוחד, של מפגשי ערב עם כותבי ספרים, "מפגשים בין השורות" ומפגשים עם כותבי מאמרים בכתב העת שיחות – "שיחותרפיה". במפגשים אלה ינהל את הדיון דר' דניאל בקר, פסיכיאטר מוועדת ההשתלמויות של האיגוד. המפגשים הבלתי אמצעיים בין המחבר לקהל קוראיו ובין הקוראים בינם לבין עצמם היו שוקקים ומפריים ומשיכו גם בשנה האקדמית הקרובה.

נקיים השנה יום עיון בבאר-שבע ואנו שואפים לקיים גם אחד בצפון. המילה "ישראלי" בשם של האיגוד, מייצגת עבורי גם את האחריות הציבורית שלנו, שמשמעותה בין היתר להיות נגישים למטפלים הרחוקים מהמרכז ולקיים פעילויות הנוגעות לנושאים המעסיקים את החברה בישראל. כמו שבשנה שעברה נרתמנו לעסוק בארגון וסיוע לנפגעי חרדה במלחמה, השנה בהקשר זה אנו מתכננים יום שיעסוק ב"רוע

פונדמנטליזם וטרור". בסה"כ קיימנו בשנה האחרונה 5 ימי עיון ו-9 מפגשי ערב עם מחברים, דבר שבהחלט מעניק לי תחושה של סיפוק מהעשייה. לשנה הבאה מתוכנן מספר דומה של אירועים בנושאים: פשר החלומות, evidence based psychotherapy, רגשות ועוד.

מה החזון שלך כיו"ר האיגוד הישראלי לפסיכותרפיה? עם איזה אתגרים את מתמודדת כיו"ר האיגוד?

אני חושבת שהחזון שלי בחלקו כבר נחשף "בין השורות" של הראיון עד כה. בעולם הפסיכותרפיה יש ריבוי של תיאוריות על הבנת נפש האדם, התפתחותה וחולייה. בהתאם יש ריבוי, אמנם מבורך, של שיטות טיפול. אלא שהעולם הזה עפ"י ראייתי מפולג ומפוצל וזהו סוג של מלכודת. בסופו של דבר המטופל הוא אחד והסבל שלו מיוחד לו. פרופ' פנחס נוי, פסיכיאטר ופסיכואנליטיקאי, רואה בספרו "הפסיכואנליזה אחרי פרויד" את הפסיכואנליזה על זרמיה "כמתקדמת בחזית רחבה לאורך 8 ראשי חץ לתוך המסתורין של נפש האדם". להבנתי, הוא מקווה לאיחוד האסכולות השונות, כך שהמודלים השונים יכבדו את ההבדלים ויכירו בהשפעות ההדדיות שלהם, הוא מקווה שבעתיד הם "יראו עצמם כחלק ממדע גדול ורחב". אני חושבת שהוא היטיב ממני לבטא את החזון שלי, אני הייתי היום משתמשת במטפורה אחרת, של בניית גשר למשל בין הביולוגי לבין הנפשי, בין הקרוב לחוויה לבין האובייקטיבי-מבוסס מחקר, בין המסורת לחדשנות וכך הלאה.

מעבר לחזון, אני רואה ב"אתגרים" דבר יותר ממשי: להנהיג את ה- education Continuing כדרישה מאנשי מקצוע, דבר שיחייב את העוסקים בתחום להתעדכן בידע המתפתח גם לאחר סיום הכשרתם הפורמאלית, לעודד אנשי מקצוע וותיקים לתת שעות הדרכה וייעוץ בתעריפים מוזלים לפסיכותרפיסטים מתחילים, ולתמוך בקבלת הדרכה גם לאחר סיום ההתמחות ובהמשך החיים המקצועיים. אתגרים נוספים הינם להצליח לעודד מחקר בפסיכותרפיה ולהרחיב את ה- Evidence based psychotherapy במובן זה להתאים את עצמנו לשינויים החברתיים והכלכליים, לקדם את חוק הפסיכותרפיה ולהביא לכך שיותר פסיכיאטרים יראו באיגוד בית

מקצועי, אשר יחזק וייתן גיבוי לעבודתם.

מה לגבי חוק הפסיכותרפיה?

אם זה היה ראיון כזה שניתן היה לשמוע את קולי, הרי שבקטע הזה הייתה נשמעת אנחה...

כאמור, מקובל לראות פסיכולוגים קליניים, פסיכיאטרים ועובדים סוציאליים בעלי התמחות מתאימה כפסיכותרפיסטים מוסמכים. אנשי מקצוע אלה עשו תארים אקדמיים מתקדמים, קיבלו מאות שעות של הדרכה והתמחו בבריאות הנפש. החקיקה של חוק הפסיכותרפיה שיקבע מי רשאי ומוסמך להעניק טיפול נפשי, המתעכבת מזה שנים רבות, מביאה למצב עגום בו הציבור אינו מוגן ע"י החוק, מפני מטפלים וטיפולים שאינם מבוססים על הכרות מעמיקה עם נפש האדם. בשל העדר חוק פסיכותרפיה, בישראל של המאה ה-21 כל אדם יכול להכריז על עצמו שהוא פסיכותרפיסט ללא כל הכשרה או פיקוח.

בדו"ח מבקר המדינה מס' 49 בסעיף העוסק בחוק הפסיכותרפיה מצוין: "עוד בדו"ח השנתי 41 דרשה מבקרת המדינה מהמשרד לסיים את עבודתו בהכנת ההצעה, ולפעול להעברתה לדיון ולאישור הכנסת בהקדם האפשרי. התברר, שעד דצמבר 1998 טרם הכין המשרד נוסח מוסכם של הצעת חוק בנושא". כשאלו פני הדברים הרי שמדובר בנקודה מאד כואבת וחשוכה ולשאלתך הקודמת בעניין האתגרים העומדים בפני כיו"ר האיגוד הישראלי לפסיכותרפיה, אני חושבת שזה אחד הגדולים שבהם. נשמח לקבל עזרה מאיגוד הפסיכיאטריה.

מהי מניסיוןך, המיומנות החשובה ביותר לפסיכותרפיסט?

להיות מענטש (בן אדם).

אלו מיומנויות נוספות חיוניות לפסיכותרפיסט טוב?

פשוט הקשבה.

וכיצד מפתחים אותה?

באינקובטור ובסבלנות, ובעיקר מטעויות.

את השאלות האחרונות נפנה לד"ר דניאל בקר, פסיכיאטר ופסיכותרפיסט, ובוחן פסיכיאטרים בבחינות בשלב ב'. ד"ר בקר הוא חבר בוועד האיגוד לפסיכותרפיה

וחבר בוועדת ההשתלמויות ואחראי על נושא ההכרה של האיגוד בתוכניות הפסיכותרפיה.

נשמח לשמוע דעתך על לימודי הפסיכותרפיה בישראל.

לימודי הפסיכותרפיה בארץ מצויים בשנים האחרונות בתהליך של שינוי מאוד מורכב ומעניין.

מצד אחד, התכניות הוותיקות לפסיכותרפיה הולכות ומאבדות את הצביון האקלקטי והייחודי שהיה להן במידה זו או אחרת. תכניות הלימודים שלהן ואף שמן מתכנס לקראת ה"מקום הפסיכואנליטי". מגמה כזאת יש בה רווח של ההתמקדות והתמקצעות אשר מהול בהפסד של המבט הרחב וההבנה היותר מורכבת ואף של אלמנט חוויתי שלא הייתי מקל בו ראש. זהו תהליך שהייתי רואה בו סוג של גלובליזציה.

מאפיין נוסף של תכניות אלה הוא ההכשרה הנדרשת מכל מועמד אשר באופן כללי היא גבוהה למדי.

מצד שני, רוח הפוסט מודרניזם מנציחה שיש מקום לכל זרם במעמד שווה לכאורה, בלי להתייחס בצורה שיפוטית למהותו. ברוח זאת, נפתחות חדשות לבקרים תכניות לימוד המתמקדות לרוב בתחום או בטכניקה מאוד מוגדרת של הפסיכותרפיה. ריבוי זה של תכניות לימוד והתמקדותן בתפיסות טיפוליות כל כך ספציפיות מעוררות שאלות מאוד רציניות לגבי האפשרות להיות מטפל שכל הכשרתו וידיעותיו בתחום הקליני נובעות מתכניות אלה, האם ניתן להיות מטפל ללא יסודות יותר נרחבים וללא דרישות

גבוהות יותר של השכלה והכשרה בטרם יתמקדו המטפלים בטכניקה או בתחום טיפולי זה או אחר?

ברור כי יש צורך להתייחס עניינית לכל התכניות החל מהוותיקות והממוסדות ועד החדשות והחדשניות. אין בנמצא גוף רגולטורי אשר יעשה את ההערכות הללו. כאן אולי המקום של האיגוד לפסיכותרפיה אשר יכול, כפי שעשה בעבר, לקבוע קריטריונים מושתתים על קונצנזוס רחב ככל האפשר, ולהעניק הכרה לתכניות העומדות בקריטריונים אלו. זו נראית לי צורה נאותה לשמור על רמה גבוהה של הכשרה ועל רוח של חדשנות ושינוי.

ד"ר בקר, לאחרונה התפרסם ספרך "כשאדיפוס גדל". מה המסר שלך לחברי האיגוד הפסיכיאטרי?

כפי שצוין, אכן פרסמתי לאחרונה ספר הדין בפסיכולוגיה של המחצית השנייה של החיים. אחד המסרים המרכזיים של הספר הוא שיש "חכמה" של האנשים במחצית השנייה של החיים שמאופיינת על ידי המבט האינטגרטיבי הממזג את הניסיון האישי עם המורשת המקצועית, את האובייקטיביות המחקרית עם הסובייקטיביות שמקורה במפגש הבין אישי. בעיני העיסוק בפסיכותרפיה מגלם בתוכו הרבה מרכיבים מ"חכמה" זו. לכן הייתי רוצה שהפסיכותרפיה תמשיך להיות מרכיב חשוב בעבודתו של הפסיכיאטר. טבעי שבהמשך לקו מחשבה זה אקרא לכל פסיכיאטר להצטרף לאיגוד לפסיכותרפיה ולקחת חלק פעיל בו, על מנת להעשיר את עצמו ואת כולנו בהפריה הדדית שרק הריבוי והשונות מעניקים.

מה דעתכם על השינוי שהוכנס במתכונת בחינת שלב ב' בתחום הפסיכותרפיה?

ד"ר בקר: שינוי המתכונת של בחינות ההתמחות בפסיכיאטריה בצורה שתכלול תחומים נוספים של פסיכותרפיה, בצורה אינטגרטיבית יותר, ובחינה בתחומים אלה ב"זמן אמיתי" ולא רק במקרה כתוב מראש הוא מעשה מבורך. לטעמי, הייתי מוסיף את המרכיבים החדשים ומשאיר את המרכיבים שהיו על כנם או ממיר אותם לשני מקרים ארוכים דינמיים, זאת במקום לצמצם מרכיב אחד על מנת להוסיף אחר. אני מתאר לעצמי שהצעה זו לא הייתה זוכה לפופולריות רבה... שנית, אני מסכים שיש מימד לא מדיד וקשה לאובייקטיביזציה בלבחון פסיכותרפיה. אבל אני אישית חי בשקט עם מימד זה והייתי משאיר לבוחנים את החופש להעריך את

הנבחנים בפסיכותרפיה על פי מיטב הסובייקטיביות שלהם ולא עושה ניסיונות
לסטנדרטיזציה של הבחינה בפסיכותרפיה. אני סומך על הניסיון של כל אחד מהבוחנים
שיביא אותו להערכה צודקת ונכונה של הנבחן, גם אם זה לא "מונחה ראיות"
ציפי: כמי שעובדת בחטיבה פסיכיאטרית ועוסקת שנים רבות בהכנה של מתמחים
למבחן שלב ב' בפסיכותרפיה, אני מתרשמת מהתהליך הדו-קוטבי שעובר על
הפסיכיאטר בתהליך התפתחותו המקצועית. מחד, אני רואה שם את הנפש הסקרנית
והתאבה למגע עם האחר ומכאן המשיכה לפסיכותרפיה ומצד שני אני רואה את
הסוציאליזציה המקצועית אשר לעיתים דוחפת את עמיתי לחשיבה המובילה לראייה
ולהתערבויות תרופתיות ביולוגיות. יש מקום לדעתי בחיזוק החוליה גוף-נפש שלפעמים
נוטה להתרופף. אני רוצה לסיים בהזמנה לכל הפסיכיאטרים לחבור אלינו לאיגוד
ובכך להעשיר את אותו חלק שלכם שבגללו הלכתם ללמוד מקצוע ייחודי זה.

ד"ר יאנקו: אני מודה לכם על הראיון המעניין והצליחו בעבודתכם!